



Attent Zorg en Behandeling
*Parkwandeling en fietstocht in
Park Sacré Coeur*



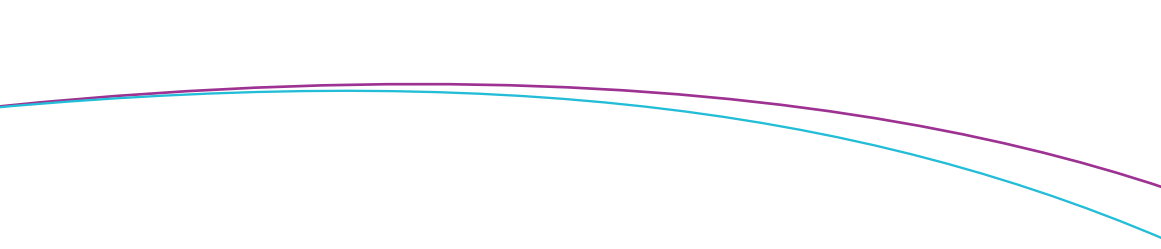
Het terrein, dat Sacré Coeur heet, was oorspronkelijk een geheel met het landgoed Rennen Enk, dat aan de andere kant van de Velperweg ligt.

Wat leuk dat u bij ons de parkwandeling, met duofiets of duoscootmobiel door het mooie park Sacré Coeur wilt maken. Deze brochure is bedoeld om u enig inzicht te geven welke bomen, vogels en cultuur er in het park te vinden zijn. Er is een bepaalde route gekozen en de bomen aan deze route staan hierin genoemd. Natuurlijk staat het u vrij het park te bezichtigen door middel van een door u gekozen route want de meeste bomen komen op verschillende plekken in het park voor. Een enkele keer komt u een bordje tegen met een cijfer dat terug te vinden is in de brochure met bijbehorende uitleg.

Voordat u de wandeling begint ziet u bij de ingang een beeld in de vorm van een pauw. Dit beeld is geplaatst toen de nieuwbouw gereed was. Het symboliseert trots, de mantel staat voor bescherming en de gaten in de mantel voor openheid en gastvrijheid.

Geschiedenis

Het terrein, dat Sacré Coeur heet, was oorspronkelijk één geheel met het landgoed Rennen Enk, dat aan de overkant van de Velperweg ligt. Het terrein werd in 1879 aangekocht door Nederlanders, die terugkeerden uit het toenmalige Indië. Ze maakten er een lustoord van en bouwden in 1883 een vogel- en plantentuin om de sfeer van Indië te kunnen blijven proeven. Er werden drie vijvers gegraven, er werden tennis- en cricketvelden aangelegd en het hoofgebouw bevatte naast een familiehotel, een concertzaal voor 1.200 personen.



Toen de sociëteit steeds minder belangstelling kreeg werd het terrein verkocht aan de zusters Ursulinen, die er een pensionaat voor deftige jonge dames van maakten. Van die tijd dateert de naam waaronder het nu bij veel Arnhemmers bekend staat: Sacré Coeur.

In 1940 werden de zusters Ursulinen verdreven door de Duitse bezetters die het gebouw als kazerne gingen gebruiken.

Na de oorlog werd het pand door de zusters van Insula Dei in bezit genomen, voordat het toenmalige College van Burgermeester en Wethouders de plannen om er het gemeentehuis te vestigen konden verwezenlijken. De zusters bleven er tot 1956 wonen.

Na hun vertrek werd het terrein verhuurd aan de politieschool, die er tot 1973 verbleef.

Uiteindelijk werd het aangekocht door de Stichting 'Regina Pacis', voortgekomen uit de Stichting 'Insula Dei' voor de bouw van het toenmalige verpleeghuis. De afdelingen van dat verpleeghuis waren genoemd naar de bomen, die in het park voorkomen, te weten Berk, Beuk, Eik, Wilg, Peppel, Linde, Esdoorn en Plataan. De vorm en ligging van het gebouw werd zo gekozen, dat de oude bomen rondom het huis zoveel mogelijk gespaard zouden blijven.

Het park bleef tot 2006 nagenoeg ongewijzigd.

Sawah Belanda

In 2006 legde de kunstenares Joyce Bloem in het park de Sawah Belanda aan. Op zeven granieten platen zijn teksten van Marion Bloem aangebracht, die iets vertellen over het leven van Indische mensen na 1940. De ronde steen herinnert daar nog aan. Zo is er een vleugje geschiedenis teruggehaald.



In 2011 werd de huidige nieuwbouw van Regina Pacis gerealiseerd.



Beeld Albert Mol

Op het terras van het restaurant Parkzicht kunt u het mooie beeld van Albert Mol zien staan. Het beeld is door de familie van beeldhouwer en kunstenaar Wim Kuijl, aan Regina Pacis geschonken als dank voor de warme en goede zorg die Wim Kuijl ervaren heeft tijdens zijn verblijf. Wim Kuijl is vooral bekend van het beeld van Simon en Tiny Carmiggelt tegenover het gemeentehuis in De Steeg. Albert Mol was balletdanser, cabaretier, schrijver en acteur. Maar de meeste mensen kennen hem door zijn uitbundige rol in het televisieprogramma 'Wie van de Drie?'

Wandeling of fietstocht

De duur van de wandeling of fietstocht is ongeveer drie kwartier. Onderweg staan verschillende bankjes om even te rusten of om van de mooie omgeving te genieten. U kunt de fietstocht doen met de duo scootmobiel of de elektrische duofiets (deze kunnen bij de receptie worden gereserveerd). De paden in het park zijn breed genoeg daarvoor.

Op de achterzijde van deze folder vindt u een overzicht van een groot aantal bomen, vogels en watervogels die in het park aanwezig zijn. U kunt aankruisen welke boom of vogel u ontdekt hebt.

Start wandeling of fietstocht

U kunt, voordat u start met de wandeling of fietstocht, beginnen met het drinken van een kopje koffie of thee in restaurant Parkzicht. Bij mooi weer is het terras open. Als u uit het restaurant Parkzicht komt start u bij de uit-/ingang en kunt u het beste voor de pauw linksaf gaan. U loopt totdat u bijna bij het einde van het terrein bent. Vlak daarvoor is een wandelpad aan uw linkerzijde. Daar begint de wandeling/fietstocht (zie bordje).



De berk

De berk

Voordat u bij het wandelpad arriveert komt u de berk al tegen. Kenmerkend voor de berk is de afbladderende bast. De nieuwe bast is vaak wit. Een berkenboom wordt meestal als eerste geplaatst als voorbereider om een nieuw stuk bos of park te creëren. Vroeger werden de berkentakken gebruikt om bezems te maken en werd hiermee menig straatje schoon geveegd.



Het blad van de berk

De esdoorn

Als u het wandelpad inloopt of fietst dan ziet u aan uw rechterzijde de esdoorn, deze boom heeft een handvormig blad. Het blad is ook terug te vinden in de Canadese vlag (maple leaf).



De esdoorn



Blad esdoorn

De Amerikaanse eik

Ook ziet u hier de Amerikaanse eik, waarvan het blad in de herfst prachtige kleuren laat zien.



Blad Amerikaanse eik (in de herfst)



De Amerikaanse eik

De Hollandse eik

Vlakbij staan oude Hollandse eiken. De verschillende eiken die in het park staan groeien breeduit en nemen veel ruimte in. Een flinke eikenboom produceert wel 100.000 eikels en is soms wel 100 tot 120 jaar oud.



Blad en eikels van de eik

De Europese groene specht

Er staan in het park meerdere dode bomen. Met een beetje geluk kunt u de mannelijke Europese groene specht op de stam van een oude dode boom horen timmeren en hem met zijn groene lijf en rode petje zien zitten.



De groene specht



De Hollandse eik

De plataan

Aan uw linkerzijde staat een plataan met zijn karakteristieke blad en geschilferde stam. De boom laat regelmatig de bast vallen. De plataan heeft een zuiverende werking. Het fijnstof blijft plakken aan de stam. In veel Franse steden zie je de platanen langs drukke stadswegen staan om op die manier de stad leefbaar te houden.



De stam van de plataan

De Douglasboom

Als u de hoofdroute (brede pad) volgt ziet u links een smal paadje waar een klein kapelletje heeft gestaan met een Mariabeeldje. Daaromheen staan grote Douglasbomen waarvan de naalden ruiken naar citroen. De Douglas parfumeriewinkels verwijzen naar deze boom.

De rode beuk

De oude rode beuken staan op de plek waarbij u aan de rechterzijde zorgcentrum Vredenhoff ziet. Ze zijn herkenbaar aan hun prachtige roodbruine blad. Een rode beuk is meestal geënt op een groene beuk. Aan de stam is te zien dat het om een geënte boom gaat; de boom heeft dan een ent-ring (verdikte rand). De rode beuk groeit gemiddeld twee centimeter per jaar. Aan de omvang van de stam is te zien dat het oude boom is. Als een boom bijvoorbeeld 30 meter hoog is, dan hebben de wortels dezelfde lengte in de diepte of de breedte. In het park Sacré Coeur staan groene- en rode beuken.



De Douglasboom



De rode beuk



Blad van de rode beuk

Granieten tegels

Als u doorloopt richting het water ziet u granieten tegels met de teksten van Marion Bloem.

U ziet in de directe omgeving de steen met Sawah Belanda erop met de bijbehorende kleine rijstvelden. Vanwege ons koude klimaat is het moeilijk om de geplante rijst tot ontkieming te laten komen. Maar als het een warme zomer is kan er in oktober geoogst worden.



Een granieten tegel met opschrift van Marion Bloem



Bruggetje in het park met zicht op Regina Pacis

De tulpenboom

In het gedeelte net over het bruggetje komt u een tulpenboom tegen.

U kunt de boom herkennen aan zijn bladeren; knoppen en bloemen die de vorm hebben van een tulp. De boom moet niet worden verward met de in vele tuinen voorkomende tulpenboom of magnolia.

Onder de tulpenboom staat een hazelaar.



Blad van de tulpenboom

De kleine vijver die u hiernaast ziet was gedempt, maar is sinds acht jaar weer in ere hersteld.

De acacia

In dit gedeelte van het park staat de acacia. Deze boom heeft een rimpelige stam en het blad bestaat uit vele blaadjes. Het hout van de acacia is duurzaam. Er worden bijvoorbeeld tuinhuisjes van gemaakt.



Blad van de acacia



De acacia

De paardenkastanjeboom

Op deze plek staat de paardenkastanjeboom met zijn handvormige bladeren. De vruchten van de paardenkastanje zijn niet eetbaar!



Blad van de paardenkastanjeboom



Kastanjes met en zonder bolster

Net als aan het begin van de wandeling komt u in dit gedeelte van het park ook esdoorns tegen.

De treurwilg

Ook staat hier een majestueuze treurwilg. Direct achter de treurwilg staat een moerascipres.

De moerascipres

Aan het water staan de moerascipresen. Hun wortels groeien omhoog en verschijnen net boven de grond. Op deze manier komen zij aan hun zuurstof. In de winter laten deze bomen hun naalden vallen.

Hier staat ook een groepje banken waarop u even lekker kunt zitten. Zo kan u de natuur en de geluiden rustig op u in laten werken...



De treurwilg met hangende bladeren



Naalden van de moerascipres



De moerascipres

De linde

Als u verder rond de vijver loopt ziet u verschillende linden staan. De linde kunt u herkennen aan zijn 90 graden takken die de vorm hebben van een gebogen elleboog.

Hieronder een blad van de linde.



Blad van de linde



De linde

De beekjes

De beekjes die u tegen komt in het park hebben hun oorsprong in de sprengen van park Klarenbeek en lopen via park Angerenstein onder de Velperweg door naar park Sacre Coeur en vervolgens naar park Presikhaaf, om uiteindelijk in de Rijn uit te komen.

Overal in het park ziet u de madeliefjes in het gras staan, het is een tredplant. Je kunt op de madeliefjes staan maar ze richten zich altijd weer op. De wetenschappelijke naam is *Bellis Perennis* wat betekent 'alle jaren mooi'.

Als u de grote vijver rondloopt komt u aan u rechterzijde een bordje tegen. Hier staat een rode beuk die niet geënt is. Dit is zeldzaam.

In en rond de vijvers

In de vijvers zwemmen grauwe ganzen, meerkoeten en wilde eenden. U ziet de gele lis in bosjes in en langs de vijver staan.



De grauwe gans



De meerkoet



De wilde eend (mannetje en vrouwtje)



De gele lis

Als u verder gaat komt u bij de tweede vijver en ontdekt u verschillende andere bomen, die nog herinneren aan de naamgeving van de afdelingen in het oude gebouw van Regina Pacis, onder andere de plataan.

De peppel of populier

U vindt hier in het park de nog niet genoemde peppel of populier waarvan je de bladeren hoort ruisen in de wind. In dit park ziet u deze boom weinig. In park Presikhaaf is hij meer te zien, omdat daar natte grond is en daar houden deze bomen van.

Foto's van de peppel of populier en het blad staan op de volgende bladzijde.



De peppel of populier



Blad van de peppel of populier

De vogels in het park

Tijdens de wandeling kunt u verschillende vogels ontdekken. De houtduif, kraai en merel laten zich vast wel in het park zien.



De kraai



De houtduif



De merel

Het winterkoninkje en het roodborstje kunt u in de bomen horen fluiten.



Het winterkoninkje



Het roodborstje

De prachtige, maar schuwe ijsvogel heeft hier zijn plekje en eet visjes uit de vijvers. De boomklever is een prachtige vogel, die zich met een beetje geluk op de stam van een boom laat zien.



De ijsvogel



De boomklever

Bijna het einde van de parkwandeling of fietstocht

Voor het terras van het restaurant staat aan de linkerkant een esdoorn en aan de rechterkant een zomereik en een beuk. Dit zijn monumentale bomen. Er is veel gedaan om deze bomen te behouden tijdens de nieuwbouw.

Aan deze kant kunt u het park weer uitlopen en ervoor kiezen om via de parkeerplaats omhoog te gaan naar de ingang van Regina Pacis en uw wandeling of fietstocht af te sluiten met een drankje in restaurant Parkzicht.

Wij hopen dat u het leuk heeft gevonden!

Welke bomen heeft u ontdekt?

- Wilg/treurwilg
- Plataan
- Linde
- Eik
- Berk
- Peppel
- Esdoorn
- Beuk

Welke vogels heeft u ontdekt?

- Houtduif
- Kraai
- Merel
- Ekster
- Roodborstje
- Groene specht
- IJsvogel

Welke watervogels heeft u gezien?

- Grauwe gans
- Meerkoet
- Wilde eend

Met dank aan

Deze rondtocht door het park is mede tot stand gekomen door de inspirerende kennis van Peter Tempels (verpleegkundige locatie Regina Pacis en IVN gids) en Jeroen Glissenaar (manager/beheerder monumentale parken Arnhem).

Lia Dekker, bewegingscoach

